

Loomuse soovitused erakondade valimisplatvormidesse

Loomade eestkoste organisatsioon Loomus rõhutab vajadust poliitilistes otsustes arvestada looduse ja loomadega, et hoida elurikkust kõikjal meie ümber ning tagada nii inimeste kui ka loomade heaolu. Ettepanekuid erakondade valimisplatvormidesse on üksjagu, alustades vajadusest üle vaadata loomakaitseseadus, teha vegantoit riigiasutustes kättesaadavaks ja kehtestada lihamaks; lõpetades vajadusega lõpetada jaht kaitsealustele liikidele ning keelustada jahiturism ja vibujaht tervikuna. Loomad elavad maailmas inimestega koos, mitte inimeste jaoks. Just seda põhimõtet kutsub Loomus nii poliitikutel kui valijatel arvestama.

Oleme kokku pannud soovitused Loomuse poolt erakondadele valimisplatvormi koostamiseks. Oleme rõõmuga valmis ka kohtuma ja arutama ning vajadusel selgitama allolevat.

TOIT ja PÖLLUMAJANDUSLOOMAD

- Teha vegantoit kättesaadavaks riigi- ja haridusasutustes (nt koolid, lasteaiad, haiglad, hooldeasutused) neile, kes seda vajavad/soovivad. (1)
- Lõpetada koolipiima projekt, sest vaatamata sellele, et korduvalt on tõestatud, et lehmapiim ei ole tervislik ning piimatööstusel on suur negatiivne mõju keskkonnale, jagatakse koolilastele igapäevaselt tasuta piima ning kutsutakse lapsi üles tarbima piimatooteid.(1)
- Toetada taimse toidu tootmist võttes arvesse loomatööstuse mõju keskkonnale ja jätkusuutlikkust, mitte liha- ja piimatööstust.(2)
- Tuleb piirata lihatoote reklaamimist, sest lihatooted on suure keskkonnajalajäljega ja suurtes kogustes tarbides ebatervislikud.
- Tuleb kehtestada lihamaks. (3)
- Intensiivpõllumajandusfarmidesse ja tapamajadesse tuleb paigaldada kaamerad, et jälgida loomakaitseseaduse täitmist. (4)
- Seadus tuleb üle vaadata ja spetsiaalselt kalade kohta käivad punktid sisse kirjutada, sest intensiivse vesiviljeluse (kalafarmid) kontekstis ei ole täna kalu seaduses eraldi välja toodud, vaid neile kehtivad üldised seadused.

MEELELAHUTUS

- Tuleb paika panna konkreetsed piirid, mis aegadel ja kellel on lubatud ilutulestikku lasta.
- Tuleb piirata ilutulestiku müüki enne jõulu- ja aastavahetuse perioodi. (5)
- Tuleb vaadata üle loomade kasutamine meelelahutuses - lubatud loomade nimekirja on vaja teha korrektuurid. Eesmärk on tulevikus jõuda otsuseni, millega loomade meelelahutuses kasutamine on keelatud.

LOOMAD LOODUSES

- Jahiseadus ja jahilukite nimekiri tuleb viia kooskõlla EL direktiividega
- Loomakaitseseadust tuleb täiendada. Hetkel pole reguleeritud see, et looma hukkamiseks tuleb valida viis, mis põhjustaks loomale võimalikult vähe füüsilisi ja

vaimseid kannatusi. Kui sellist viisi ei ole, siis peab looma hukkamine olema keelatud, nt silmude elusalt soolamine.

- Pesitsusrahu tuleb kirjutada seadusesse: pesitsusrahu kõigis Eestimaa metsades kogu pesitsusaja vältel (6)
- Jahiturism tuleb Eestis keelustada, sest tegemist on loomade suhtes äärmiselt julma hobiga. Samuti tuleb keelustada jahiturismi trofeede import Eestisse.
- Eestis tuleb keelustada vibujaht kõikidele loomadele. Tegu on loomade suhtes julma, vägivaldse ja kannatusterohke väikese huvigrupi meelelahutusviisiga, mis ei lähtu loomade heaolust ega huvidest. (7)
- Kaitsealuste loomaliikide, sh lindude, jaht tuleb lõpetada

LEMMIKLOOMAD

- Tuleb üle vaadata lemmikloomade pidamise nõuded. Kirjutada koos ekspertide ja loomakaitsjatega täpsemalt lahti nõuded erinevate loomaliikide kohta.
- Tuleb keelustada koerte ketis pidamine. Tegu on ebahumaanse tegevusega, mis on tänapäeva maailmas kaotanud praktilise vajaduse.
- Tuleb muuta ära absurdne olukord, kus looma vägivaldselt kohelnud omanik on kohtus jätkuvalt tema eestkostja. Anda eestkosteõigus mõnele loomakaitseseorganisatsioonile.
- Tuleb koostada nimekiri loomadest, keda tohib lemmikloomana pidada ehk n-õ positiivne nimekiri. Sarnased nimekirjad on kas juba koostatud või koostamisel mitmes Euroopa Liidu riigis. (8)

MUU

- Tuleb keelustada seksuaalne kontakt loomadega. Loomad ei saa anda selleks nõusolekut. Samuti keelustada loomi sisaldava pornograafia valmistamine, müük ja tarbimine. (9)
- Tuleb keelustada tehistingimustes kasvatatud karusloomade nahast valmistatud toodete müük. Karusnahast valmistatud tooted ei ole tarbe-, vaid luksuskaup, mille järele puudub reaalne vajadus. Need on keskkonnavaenulikud ja põhjustavad loomadele kannatusi. (10)
- Tuleb keelustada põllumajandusloomade religioosel eesmärgil tapmine. Sellised tapmisviisid toimuvad ilma looma eelnevalt uimastamata ja tekitavad loomadele kirjeldamatuid kannatusi. (11)

1. <https://vegan.ee/piimatoodetega-seostatud-tervisehaired/>
2. <https://epl.delfi.ee/artikkel/120079878/anu-tensing-eesti-seatoostus-karub-vaga-hea-ja-arme-ta-agooniat-pikenda>
3. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/721078>
4. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/400796/Opinion_on_C_CTV_in_slaughterhouses.pdf
5. <https://loomus.ee/ilutulestik-uhkede-hetkeline-room-teiste-kannatuste-hinnaga/>
6. <https://pesitsusrahu.org/>
7. <https://loomus.ee/rootsi-ylikooli-raport/>
8. <https://www.zoocheck.com/feature-campaigns-2015/exotic-pets/positive-lists-in-the-regulation-of-exotic-animals/>
9. <https://sexualalpha.com/how-common-is-bestiality/>
10. <https://www.eurogroupforanimals.org/fur-free-europe>
11. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7154608/>